

Månadsrapport nummer 11 år 2022:

Regionernas arbete med vaccinering mot covid-19, december 2022

- enligt överenskommelsen om vaccinering mot covid-19

**Sveriges
Kommuner
och Regioner**

Innehållsförteckning

Innehåll

	1
Sammanfattning	3
Överenskommelse mellan regeringen och SKR 2022	4
Förhandlingar om förutsättningarna för 2023	5
Folkhälsomyndighetens rekommendationer för vaccinering för 2023	5
Antal vaccinerade	6
Vaccinationstäckningen	6
Regionernas samordning	8
Regionernas bedömning av det pågående och framtida vaccinationsarbetet	9
Övergripande bedömning av det pågående vaccinationsarbetet:	9
Ökad smittspridning i samhället och ökad medial uppmärksamhet	9
Regionens arbete med vaccinationsbevis	10
Övergripande bedömning av det planerade vaccinationsarbetet för 2023	11
Hinder för att genomföra vaccineringen mot covid-19 enligt plan framöver.....	17
Upprätthålla eller öka vaccinationsviljan	17
Samverkansförutsättningarna mellan staten, SKR och regioner	17
Folkhälsomyndighetens kommande rekommendationer	18
En ändamålsenlig långsiktig organisering i regionerna för arbetet	19
Framtida utbud av vaccin mot covid-19	19

Sammanfattning

Detta är Sveriges Kommuner och Regioners elfte uppföljningsrapport avseende regionernas arbete med vaccinering mot covid-19, 2022. Rapporten tas fram i enlighet med överenskommelsen mellan SKR och regeringen. Denna månadsrapport färdigställdes innan beslut om överenskommelse mellan parterna för 2023 beslutades. Även Folkhälsomyndighetens nya beslut om rekommendationer för 2023 väntas beslutas samtidigt som denna rapport publiceras. Innehållet i rekommendationen och överenskommelsen framgår därför inte i denna månadsrapport.

- Per den 15:e december 2022 har 25,4 miljoner vaccindoser givits i Sverige.
- Folkhälsomyndighetens rekommendationer för vaccinering mot covid-19 ligger till grund för genomförandet i regionerna. Utifrån Folkhälsomyndighetens beslut om omfattning genomför regionerna arbetet utifrån de förutsättningar som gäller lokalt. Några exempel är hyra av lokaler, anlitan­de av privata aktörer för genomförande eller anställning av personal. Verksamheten ska anpassas efter förväntad efterfråga.
- Fortsatt samverkan mellan staten och SKR kring förutsättningarna för genomförandet är efterfrågade av regionerna.
- Övervägande är bedömningen i regionerna att förmågan är god samt att logistiken och genomförandet fungerar bra. Tillgången på vaccin är god.
- En viss uppgång i efterfrågan har skett genom samvaccinering med influensavaccinering.
- Den ökade smittspridningen av covid-19 samt ökad nyhetsrapportering skapar också viss ökning av efterfrågan på vaccination mot covid-19. I december genomförs också en regiongemensam informationskampanj på svenska, engelska och arabiska över hela landet som riktar sig till de grupper som rekommenderas vaccination.
- Regionerna uppger i sina svar att arbetet med överföring av uppgifter till e-hälsomyndigheten, om personer utan person- eller vaccinationsnummer, i syfte att utfärda vaccinationsbevis fungerar bra.

Överenskommelse mellan regeringen och SKR 2022

Den 23 december 2021 tecknade Sveriges Kommuner och Regioner och regeringen en överenskommelse om mål, ansvar, roller och finansiering för den fortsatta vaccinationen mot covid-19 2022. I den konstateras att skyndsamt vaccination mot covid-19 för Sveriges befolkning är ett ansvar som delas mellan staten och regionerna. En välfungerande samverkan mellan parterna och kommuner, myndigheter, föreningar och företag är en viktig framgångsfaktor. I överenskommelsen för 2022 framgår att staten avsätter närmare 200 miljoner kronor till regionerna för ändamålet. Regionerna får en ersättning med 275 kronor för varje given dos. För vaccinationer med dos 1 och 2 till personer över 18 år erhåller regionerna 325 kronor.

Sedan december 2020 har det för vaccination mot covid-19 tecknats sammanlagt 6 olika överenskommelser mellan staten och SKR. Då inkluderas huvudöverenskommelser, ändringsöverenskommelser och tilläggsöverenskommelser. I den gemensamt beslutade grundöverenskommelsen framgår att SKR under 2022 en gång per månad skriftligen ska avrapportera regionernas arbete med överenskommelsen till Regeringskansliet. Föreliggande rapport är den elfte av dessa skriftliga sammanställningar för år 2022. Parterna kom överens om att ingen rapport skulle tas fram för juli.

Rapporteringen för 2022 ska månadsvis omfatta följande:

- regionernas arbete att genomföra vaccination mot covid-19 enligt målsättningen som parterna har enats om och Folkhälsomyndighetens rekommendationer och prioriteringar av grupper som ska erbjudas vaccination, samt hinder för genomförandet av de planerade vaccinationerna,
- hur regionerna har kommunicerat erbjudande om en tredje dos till befolkningen samt hur arbetet med att nå målsättningen att 80 procent av den vuxna befolkningen ska erbjudits en påfyllnadsdos under det första kvartalet fortlöper,
- insatser som har genomförts för att uppnå en så hög och jämnt fördelad vaccinationstäckning i befolkningen som möjligt, utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer,
- en beskrivning av respektive regions insatser som planeras att genomföras framåt utifrån de behov och förutsättningar som föreligger i respektive region, och som bedöms ge bäst effekt för att uppnå en högre

vaccinationstäckning. De tre första månadsrapporterna bör fokusera på insatser för att öka täckningsgraden för dos 1 och 2. Exempel från samtliga regioner ska lyftas fram.

- En gång per kvartal ska rapporten inkludera avrapportering kring regionernas arbete med vaccinationsbevis till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Rapporterna ska omfatta information om arbetet med överföring av uppgifter till E-hälsomyndigheten om personer utan person- eller vaccinationsnummer i syfte att möjliggöra utfärdande av vaccinationsbevis. Föreliggande rapport är en sådan kvartalsrapport

Förhandlingar om förutsättningarna för 2023

Förhandlingar mellan parterna kring förutsättningarna för genomförandet under 2023 pågår. Utifrån detta tydliggörs samverkan mellan parterna.

Folkhälsomyndighetens rekommendationer för vaccinering för 2023

Folkhälsomyndigheten väntas inom kort besluta och kommunicera rekommendationer för vaccinering mot covid-19 för 2023.

Antal vaccinerade

Vaccinationstäckningen

Den 15:e december 2022 har 25,4 miljoner vaccindoser givits i Sverige. 7,2 miljoner individer är vaccinerade med minst två doser vaccin. Det innebär att 86,4% av Sveriges befolkning över 18 år är vaccinerade med minst två doser vaccin mot covid-19 per den 15 december 2022.

Per 15 december är 5,56 miljoner personer i Sverige vaccinerade med 3 doser vaccin mot covid-19. Vilket motsvarar 66,6 % i gruppen 18 år eller äldre i Sverige.

Antal vaccinerade med 4 doser bland personer 65 år och äldre är per den 15 december är 1,8 miljoner vilket motsvarar en andel vaccinerade i den gruppen på 81,1 procent.

Från första september 2022 rekommenderas en femte dos vaccin till personer med plats på SÄBO eller med hemtjänst med personlig omvårdnad samt övriga som är 65 år och äldre. För gruppen 80 år eller äldre är vaccinationstäckningen för den femte vaccindosen 74 procent och i gruppen 65-79 år är motsvarande siffra 61 procent. Utifrån data uppdaterat den 14 december 2022.

Folkhälsomyndigheten redovisar också täckningsgraden uppdelat på SÄBO och för personer med hemtjänst. Sedan tidigare redovisningar för dessa grupper är det känt att det är en viss eftersläpning i den nationella statistiken. Regionernas vaccinsamordnare har jämfört med sina regionala siffror och har en något högre nivå regionalt än den nationella statistiken visar. Det beror dels på rapporteringsvägarna från region/kommun eftersom det är ett delat uppdrag på många håll. En annan faktor är att det finns en viss eftersläpning i kvalitetssäkringen av nämnardata i uträkningen av andelen vaccinerade, dvs personer som avlidit finns ibland kvar i statistiken vilket påverkar andelen. En annan faktor är uppdatering av register för vilka som bor på SÄBO eller personer med hemtjänst.

Det är också ett observandum att alla i målgrupperna hade inte hunnit ta fyra doser vaccin innan höstens kampanj för en femte dos började. Det avspeglas i att även täckningen med fyra doser ökat från vecka 32 till vecka 42, med mellan fyra och åtta procentenheter i grupperna 65 år och äldre.

Bland åldersgrupperna som inte medicinskt rekommenderas en påfyllnadsdos har förstås påtagligt färre personer vaccinerat sig med en fjärde dos. Regionerna anger att det är svårt för dem att avgöra vilka, insatser de ska göra för att informera om eller nå ut med information om möjlighet för vaccination för personer i åldern 18-64 år som inte tillhör en riskgrupp. Folkhälsomyndigheten har angivit att regioner ska tillgängliggöra vaccinet för denna grupp trots att gruppen inte rekommenderas vaccination. Samtliga regioner har tillgängliggjort vaccin till denna grupp.

Regionernas samordning

För att stödja samverkan mellan regionerna inrättade SKR efter samråd med regionernas hälso- och sjukvårdsdirektörsnätverk i augusti 2020 ett samverkansforum för samtliga regioners utsedda vaccinsamordnare. SKR håller regelbundna möten med dessa vaccinsamordnare. Därtill finns en gemensam kommunikationsyta som nyttjas för att utbyta och dela erfarenheter, tips och råd. Sedan starten har, per den 22 december, 100 stycken veckomöten, åtta fördjupningsmöten och två flerdagars uppföljnings- och planeringsmöten genomförts. Anpassning i mötesfrekvensen har skett utifrån Folkhälsomyndighetens mötestider.

Folkhälsomyndigheten har ett motsvarande forum både för möten och skriftlig kommunikation, SKR deltar i dessa möten tillsammans med regionerna och har, utifrån behov, ytterligare avstämningar med Folkhälsomyndigheten. De båda forumen har olika karaktär och kompletterar varandra. Sedan hösten 2020 har regionerna, SKR, Inera och Folkhälsomyndighetens kommunikationsfunktioner haft regelbundna avstämningar för att samordna kommunikationsplanering, insatser och budskap kopplat till covid-19-vaccineringen.

Insamlingen av uppgifter till föreliggande samanställning skedde genom att en förfrågan skickades till samtliga vaccinsamordnare den 13 december 2022 med en sista svarsdag den 15 december.

De frågor som ställdes var att varje region ombads att göra en bedömning av det pågående arbetet och värdera det på en grön-gul-röd skala samt kommentera den.

Det ställdes också en fråga kring arbetet med vaccinationsbevis och hur arbetet med överföring av uppgifter till e-hälsomyndigheten för personer utan person- eller vaccinationsnummer för utfärdande av vaccinationsbevis går.

Utöver det efterfrågades en bedömning av förutsättningarna för det fortsatta genomförandet av vaccinering mot covid-19 under första halvåret 2023 samt en kommentar till det.

Avslutningsvis ställdes också en specifik fråga kring om det finns särskilda hinder för fortsatt genomförande av vaccineringen mot covid-19 under 2023.

Regionernas bedömning av det pågående och framtida vaccinationsarbetet

Övergripande bedömning av det pågående vaccinationsarbetet:

- 20 regioner bedömer övergripande att regionens arbete framskrider väl och värderar grön på en skala grön-gul-röd
- 1 region rapporterar sitt pågående vaccinationsarbete som gult
- Ingen region rapporterar sitt pågående arbete som rött

Ökad smittspridning i samhället och ökad medial uppmärksamhet

Övervägande är bedömningen i regionerna att förmågan är god samt att logistiken och genomförandet fungerar bra för vaccinering mot covid-19. Tillgången på vaccin är god. Vaccinationen mot covid-19 genomförs enligt plan. Regionerna erbjuder även vaccination för grundvaccination även om efterfrågan är låg.

Regionerna har generellt en god tillgängligheten till tider så väl för drop-in som bokade tider. Tillgängligheten till tider och vaccinationsmottagningar kommer att anpassas till förväntad efterfrågan under jul- och nyårshelgerna. Den region som rapporterar gult uppger att tillgängliga tider under vissa toppar kan vara låg på vissa enskilda mottagningar.

I flera regioner erbjuds samtidig vaccination mot covid-19 och influensa. Det beskrivs som positivt. På flera håll sker samvaccination med influensavaccin och vaccin mot covid-19. Täckningsgraden för covid-19 vaccination är generellt högre än för säsongsinfluensan för samma åldersgrupper. Under covid-19 pandemin har dock täckningsgraden för influensavaccination ökat.

Regionerna arbetar kontinuerligt med att öka vaccinationstäckningen för covid-19. I december genomförs en regiongemensam informationskampanj över hela landet som riktar sig till de grupper som rekommenderas vaccination.

Kampanjen sker på svenska, engelska och arabiska. Kampanjen genomförs genom 1177.se nationellt och genom analog affisivering, filmer och annonsering i digitala kanaler.

Syftet med kampanjen är att vara ett komplement till de informationsinsatser som genomförs av Folkhälsomyndigheten. Budskapen och medieplaneringen har tagits fram i samverkan med myndigheten. De nationella 1177-insatserna följs också upp av regionala riktade insatser. De nationella insatserna tar hänsyn till tillgängligheten till vaccination under julhelgerna.

Därtill har vi en situation med ökad smittspridning av covid-19 i samhället och ett ökat medialt intresse. Sammantaget rapporterar regionerna att detta har lett till ett visst ökat intresse för vaccinering mot covid-19.

Regionens arbete med vaccinationsbevis

Enligt överenskommelsen ska månadsrapporteringen en gång per kvartal även inkludera avrapportering kring regionernas arbete med vaccinationsbevis. Rapporterna ska omfatta information om arbetet med överföring av uppgifter till E-hälsomyndigheten om personer utan person- eller vaccinationsnummer i syfte att möjliggöra utfärdande av vaccinationsbevis. Föreliggande rapport är en sådan kvartalsrapport

Regionerna uppger i sina svar att arbetet med överföring av uppgifter till E-hälsomyndigheten, om personer utan person- eller vaccinationsnummer, i syfte att utfärda vaccinationsbevis fungerar bra.

Efterfrågan är mycket låg och har i stort sett upphört. Det finns rutiner i regionerna på hanteringen av överföring av uppgifter som saknas. Exempel på en sådan rutin är att det finns en funktion att ringa för den som saknar covidbevis efter en vaccination. Där löser man dessa problem.

Ett observandum är om regionerna upphandlar nya aktörer så riskerar det att uppstå problem kring behörigheter. Regelbundna avstämningar sker mellan E-hälsomyndigheten och regioner för att dela information.

Övergripande bedömning av det planerade vaccinationsarbetet för 2023

- 16 regioner bedömer övergripande att förutsättningarna för det kommande genomförandet för 2023 kan hanteras väl och värderar grön på en skala grön-gul-röd
- 5 regioner rapporterar förutsättningarna för det kommande genomförandet av vaccinationsarbetet framöver som gult
- 1 region rapporterar förutsättningarna för det kommande genomförandet som rött

Kommentarer till den övergripande bedömningen av det planerade vaccinationsarbetet för 2023

Regionerna beskriver hur de nu är i ett skifte när det gäller vaccineringen mot covid-19. Förutsättningar för arbetet förväntas falla på plats innan årsskiftet, så väl när det gäller omfattningen av vaccinationsarbetet och samverkan med staten i genomförandet. Det är en stor utmaning i planeringen att (per 15 december) varken omfattningen av vaccinationen eller de ekonomiska förutsättningarna är helt klara-

På en fråga kring identifierade hinder för genomförandet av vaccineringen för covid-19 under 2023 uppger regionerna att det är just de mycket korta planeringsförutsättningarna som skapar svårigheter. Ersättningsfrågan uppges vara ett stort hinder för planeringen av insatsen.

Andra hinder för ett effektivt genomförande som nämns är vaccinationsviljan generellt i befolkningen. Det upplevs också rörigt med dosnummer, termer och begrepp. Här vore det önskvärt om det kunde gå mot en enhetlighet. Begreppet att regionerna ska tillgängliggöra vaccin för vissa specifika grupper är svårt för regionerna att förhålla sig till. Vilka insatser förväntas göras för att nå dessa grupper som vaccinet ska tillgängliggöras för? Förväntas kommunikativa insatser från regionerna för att nå ut till personer som nu eller i kommande rekommendationer förväntas göra en egen bedömning om de vill ha vaccin eller inte? I och med detta finns det risk för ojämlig vaccinationstäckning kopplat till dessa otydligheter.

I den nu gällande rekommendation för genomförande av vaccineringen ska regionerna eftersträva en hög och jämn vaccinationstäckning. Betydande insatser har genomförts för att nå en hög täckningsgrad för rekommenderade doser. Fortfarande förekommer det vaccination i regionerna för grundvaccination. Det är rimligt att allt mer överge dosnummer och mer och mer använda begreppen grundvaccination och påfyllnadsvaccination. Uppföljningen bör också ta hänsyn till senaste dos och inte fokusera på

dosnummer för att få bättre möjlighet att bedöma hur stor andel som har en aktuell vaccination och ett gott skydd i relation till när Folkhälsomyndigheten rekommenderar att påfyllnadsdoser ges till olika grupper.

I regionernas genomförande av vaccinering mot covid-19 ingår att erbjuda vaccin för de grupper som är rekommenderade vaccination. I den nu gällande rekommendationen framgår att regionerna ska tillgängliggöra vaccin mot covid-19 för de som är 18-65 år.

Den region som rapporterar gult uppger att planeringsförutsättningarna för 2023 inte är fastlagda. Den organisatoriska placeringen av det framtida vaccinationsarbetet är ännu inte fastställt.

Regionerna är nu i skedet med att etablera en mer långsiktig organisationsstruktur för genomförande av vaccinering mot covid-19. I vissa regioner har dock beslut tagits om att under en begränsad period under 2023, eller hela, ha kvar en mer tillfällig verksamhetsstruktur. Även om förutsättningarna inte är på plats har regionerna i grunden en stabil struktur med ansvarsfördelning och kapacitet för hela 2023. Beredskapen är generellt god för att genomföra vaccinationer nästa år mot covid-19.

Regionernas önskemål är att Folkhälsomyndighetens rekommendationer om vilka grupper som ska erbjudas vaccination särskilt beaktar de övriga vaccinationer som rekommenderas så som influensavaccinering. Det för att underlätta samvaccinering i regionerna.

Utifrån de beslut om omfattning i den rekommendation som Folkhälsomyndigheten fattar inom kort behöver regionerna förhålla sig till de förutsättningar som gäller lokalt. Några exempel är hyra av lokaler, anlåtande av privata aktörer för genomförande eller anställning av personal. Verksamheten ska anpassas efter förväntad efterfråga.

Grundplaneringen är på flera håll i landet att det är vårdcentralerna/hälsocentralerna, eller vårdval där det finns, som omhändertar vaccinationen av personer 65 år eller äldre med hjälp av timanställda vaccinatörer.

Kommentar till den övergripande bedömningen av det framtida planerade vaccinationsarbetet

Nedan följer exempel per region:

Blekinge

Regionen har ännu inte fattat beslut om det ska finnas en vaccinationsenhet, vem som ska vara vaccinationssamordnare samt organisatorisk placering så just nu är allt väldigt oklart.

Region Dalarna

Vaccinationsarbetet ökade i samband med influensavaccinationerna, regionen ser en ökad efterfrågan den föregående veckan då smittspridningen ökade. Regionen fortsätter att vaccinera utifrån lagd plan.

Region Gotland

De senaste två veckorna ökad efterfrågan på bokning och drop in. Regionen skalar upp utifrån efterfrågan. Regionen jobbar hårt med arbetet med framtida vaccinorganisering och samverkan med andra uppgifter i regionen.

Region Gävleborg

Primärvården utför vaccinationerna i Region Gävleborg. Regionen försöker fortsatt anpassa verksamheten efter behov men det är svårplanerat. Planerar för fortsatt möjlighet att boka sig digitalt alternativt ringa telefonsupporten. Enstaka kvarvarande större vaccinationsplatser förflyttas till hälsocentraler där vaccination erbjuds med god tillgänglighet runt om i länet. I vissa fall kan hembesök erbjudas till de som har svårt att ta sig till hälsocentralen/vaccinationsplatsen. På säbo sker vaccinationerna på boendena.

Region Halland

Grundplanering där vårdcentralerna omhändertar vaccination av de som är 65 år och äldre, med hjälp av timanställda vaccinatörer. Mobilt team finns till hands för att kunna hjälpa till med vaccination på SÄBO.

Region Jämtland/Härjedalen

Planering för första halvåret 2023 i praktiken klar. I stora delar klart med bemanning, etc. En central vaccinationsenhet i Östersund är etablerad. Denna har en sammanhållande funktion att stötta vaccinationsinsatser i övriga länet.

Region Jönköping

Ytterligare en del fokus på ökad täckning i hemtjänstgruppen som regionen ser släpar efter. Inför en "vår vaccination" överväger regionen brevutskick med bokade tider för personer 80 år eller äldre

Region Kalmar

Regionen fortsätter erbjuda vaccinering nära invånarna på hälsocentralerna. Utifrån hur stora befolkningsgrupper som skall erbjudas vaccinering så överväger regionen att ta in privata aktörer som kan vara mobila i länet. Om hela befolkningen skall erbjudas så överväger man att öppna vaccinationscentraler. Riktade informationsbrev planeras till aktuella åldersgrupper.

Region Kronoberg

Regionen är i ett övergångsskifte, med ganska mycket ombyte av roller vilket gör att det är svårt att sammanfatta läget. Men i nuvarande planering utgår regionen från att fortsätta erbjuda 65 år och äldre och riskgrupper en till två påfyllnadsdoser under 2023.

Region Norrbotten

Har möjlighet att vaccinera alla som vill bli vaccinerade mot covid-19, men intresset har varit lägre än tidigare vaccinationsomgångar. Nu är det mestadels influensavaccinationer som ges. Liknande organisation som nu med möjlighet att skala upp och skala ned beroende på efterfrågan planeras för 2023.

Region Skåne

Regionen ska under första halvan av 2023 gå in i en långsiktig struktur för vaccinationsarbetet. Största utmaningen är att varken rekommendationer eller överenskommelse för 2023 är på plats. Men i grunden finns en stabil struktur med ansvarsfördelning och det finns upphandlad kapacitet för hela 2023, så god beredskap finns att genomföra vaccinationer nästa år.

Region Stockholm

I region Stockholm är övergripande bedömningen att logistiken och genomförandet fungerar bra. Vaccinationerna kommer även i fortsättningen att erbjudas på husläkarmottagningar och aktörer inom vårdval vaccination. Viss uppsökande verksamhet kommer att fortsätta.

Region Sörmland

Svårt att planera då det ännu finns en viss osäkerhet när vaccinationer ska påbörjas med påfyllnadsdos under 2023. Primärvården liksom slutenvården hårt belastat. Även en risk att få lägre täckning på grund av en viss vaccinationströtthet bland befolkningen. Viktigt med kommunikation från Folkhälsomyndigheten riktat till befolkningen.

Region Uppsala

De äldsta kommer kallas åtminstone ytterligare en gång (ger hög täckning i regionen). Fasar ut externa hyrda lokaler efter första kvartalet - första halvåret och går mot nyttjande av VC-lokaler men med fortsatt timanställd personal för uppgiften. Kommunikation med SÄBO-ansvariga kommer förbättras kommande doser.

Region Värmland

Tillfälligt verksamhetsområde som i dagsläget sträcker sig tom 2023-12-31. Regionen fortsätter som vid tidigare insatser och räknar med en hög vaccinationstäckning. Värmland har ett kallelsesystem som planeras att användas även inför påfyllnadsdosen våren 2023. Vaccinationströtthet kan påverka vaccinationstäckningen.

Region Västerbotten

Svårt att planera då det ännu finns en viss osäkerhet när vaccinationer ska påbörjas med påfyllnadsdos samt till vilka grupper. Primärvården liksom slutenvården hårt belastat. Även en risk att få lägre täckning på grund av en viss vaccinationströtthet bland befolkningen. Viktigt med kommunikation från Folkhälsomyndigheten riktat till befolkningen.

Region Västernorrland

Region Västernorrland anger att covid-19 vaccinationerna flyter på enligt och plan. Det finns ett visst ökat intresse i samband med säsongsvaccineringen. Tillgängligheten för tider är fortsatt god.

Region Västmanland

Förberedelser genomförs för att anpassa utbudet till rekommenderade grupper för vaccination under 2023. Vaccinationsansvaret övergår 1 april 2023 i linjearbetet och regionen hoppas kunna göra en bra överlämning så det flyter på enligt planering.

Västra Götalandsregionen

För närvarande är tanken att fortsätta med viss uppsökande verksamhet samt på platser med låg vaccinationstäckning. Det avgörande för om det ska fortsätta är vilket uppdrag och omfattningen på rekommendationen från Folkhälsomyndigheten för 2023. Det kostar mer men uppfyller väl regionens uppdrag om jämlik vård.

Region Örebro län

Region Örebro fortsätter arbetet enligt plan. Regionen har full koll på läget och fortsätter att vaccinera hela året.

Region Östergötland

Täckningsgraden ökat både på dos 4 och 5 under den senaste veckan. Vaccinationskliniken uppdrag är att med olika insatser uppnå en hög vaccinationstäckning.

Hinder för att genomföra vaccineringen mot covid-19 enligt plan framöver

Som framgår av ovanstående redovisning genomförs vaccineringen mot covid-19 enligt plan i regionerna just nu. Bedömningen är att det kommer fortsätta så året ut. Regionerna anger således att det inte finns några organisatoriska hinder för vaccineringen mot covid-19 för den fortsatta vaccineringen under 2022, med nuvarande rekommendationer.

När regionerna blickar bortom årsskiftet är det flera grundläggande förutsättningar i vaccinarbetet som inte är på plats med bara veckor kvar på året. Regionerna beskriver osäkerhet inom följande områden:

- Upprätthålla eller öka vaccinationsviljan
- Samverkansförutsättningarna mellan staten, SKR och regioner
- Folkhälsomyndighetens kommande rekommendationer
- En ändamålsenlig långsiktig organisering i regionerna för arbetet
- Framtida utbud av vaccin mot covid-19

Dessa förutsättningar är intimt förknippade med varandra. Regionernas arbete med breddvaccinering har inneburit ett arbete med mycket snabb förändringstakt och förändringskapaciteten i regionerna har varit mycket hög och flexibel. Nu går regionerna över till en mer långsiktig organisation. En önskan är då att planeringsförutsättningarna för dem att kunna göra det ges i god tid.

Upprätthålla eller öka vaccinationsviljan

Flera regioner beskriver att det finns en vaccinationströtthet i befolkningen. I uppföljningsdata framgår också att det är lägre vaccinationstäckning för varje tillkommande dos. Ett sätt att öka vaccinationsviljan är att skapa tydlighet och framförhållning i rekommendationerna kring vaccinering. Det ger dessutom regionerna förutsättningar att kunna planera och genomföra framtida vaccinationer på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

En annan viktig del i att etablera en god vaccinationstäckning är nationell kommunikation där Folkhälsomyndighetens roll är av stor betydelse.

Samverkansförutsättningarna mellan staten, SKR och regioner

Regionerna behöver snarast få klarhet i förväntningar och förutsättningar som ska gälla för den fortsatta vaccineringen mot covid-19 efter den 1 januari 2023. Regionerna beskriver att överenskommelserna om vaccinering mot covid-19 varit viktiga för planering och genomförande av vaccinationsinsatsen. Överenskommelserna har förutom den ekonomiska ersättningen bidragit med en nationell målbild som knutits till Folkhälsomyndighetens rekommendationer och tydlighet gällande kostnadsfrihet för den enskilde.

Sedan vaccineringen mot covid-19 startade i december 2020 har det funnits överenskommelser mellan staten och regionerna genom SKR där målsättning, ansvar och ekonomiska förhållanden framgång. Förhandlingarna är i slutskedet för motsvarande överenskommelse även för 2023. Att få en sådan på plats underlättar för regionerna i genomförandet av vaccinering mot covid-19.

Folkhälsomyndighetens kommande rekommendationer

Folkhälsomyndigheten ger medicinska rekommendationer om doser, dosintervall och åldersgrupper som omfattas. Dessa rekommendationer har ändrats genom vaccineringen mot covid-19. Ny kunskap har tillkommit som gör det relevant.

De som utför vaccinationerna har varit regionerna. Genom de överenskommelser som staten och SKR har framgång att regionerna förräntas följa de rekommendationer som Folkhälsomyndigheten anger. Dessa rekommendationer är såldes en viktig och central del i regionernas arbete och förutsättningar. Nu är regionerna i situation där fortsatt planering sker på antaganden om framtida rekommendationer då dessa inte är fastställda. Regionerna planerar för minst en påfyllnadsdos under 2023. Det är dock inte beslutat eller kommunicerat från Folkhälsomyndigheten om eller när en vaccinering mot påfyllnadsdos ska inledas, eller vilka som i så fall ska omfattas. Ännu mindre om det kommer rekommendationer om ytterligare påfyllnadsdoser under 2023. Prognos rörande omfattning kommande vinter respektive kommande säsonger vore mycket önskvärt.

Regionerna efterfrågar till exempel redan nu även vägledning från Folkhälsomyndigheten om eventuell samvaccinering med influensan för år 2023.

Regionerna och SKR ser gärna att Folkhälsomyndigheten blir mer långsiktig i sina beslut för att skapa bästa möjliga planeringsförutsättningar för regionerna.

En ändamålsenlig långsiktig organisering i regionerna för arbetet

Regionerna beskriver att det just nu är flera frågetecken kring förutsättningarna för vaccinationsarbetet för 2023 som påverkar det sätt på vilken regionerna på bästa sätt organiserar sig. Vilken kapacitet på regional organisation är rimlig att hålla kvar?

Det har krävts mycket resurser i regionerna för att genomföra vaccineringen mot covid-19 men också en mycket flexibel och snabbfotad organisation. När nu en mer långsiktig organisation etableras i regionerna behöver också Folkhälsomyndigheten ge regionerna bästa möjliga planeringsförutsättningar för det.

Några frågor som behöver hållas i blickfånget är tillgången på grundvaccination. Samt om fler vacciner kommer kunna bli aktuella att använda som grundvaccination. En annan fråga är vaccinationsviljan hos befolkningen. Trenden är att vaccinationstäckningen är lägre för varje dos som ges. Några regioner beskriver hur de inom kort kommer fatta beslut om den långsiktiga organiseringen av vaccinationsarbetet i regionen.

När det gäller regionernas erbjudande till de grupper som Folkhälsomyndigheten rekommenderat att regionerna ska ha kapacitet att tillgängliggöra vaccinet för, dvs de som är 18-64 år utan riskfaktorer, är det mer oklart vilken målsättning regionerna ska arbeta utifrån. Flera regioner lyfter upp att det är en utmaning att beräkna vaccinationskapaciteten. Vilken är förväntningen på regionernas kapacitet i den åldersgruppen? Hur hög ambitionsnivå eftersträvas?

Framtida utbud av vaccin mot covid-19

Just nu är flera olika vaccinationstyper tillgängliga för regionerna. Regionalt görs beräkningar och bedömningar på användningen av vaccin och beställningar av dessa görs till Folkhälsomyndigheten. 2022 har regionerna tilldelats en viss mängd av de nya anpassade vaccinerna. Det går inte helt att fasa ut de tidigare vaccinvarianterna eftersom dessa ska användas vid grundvaccination. Regionerna vaccinerar nu med anpassade vaccin. Då flera olika vaccintyper kommer ut på marknaden som har olika dosering, indikation och förvaring/hållbarhet ställs ökade krav på noggrannhet för att kunna upprätthålla och säkerställa patientsäkerheten.

En annan faktor som påverkar regionernas planering för genomförandet av vaccineringen mot covid-19 är vaccinets beredningsform, där förfyllda sprutor skulle underlätta betydligt vid administreringen av vaccinet.

Vaccinernas effekt på nya varianter av covid-19 behöver analyseras och eventuella förändringar i rekommendationer behöver kommuniceras till regionerna i så tidigt skede som möjligt.

Månadsrapport

Rapport december 2022 kring regionernas arbete med överenskommelsen om vaccinering till Regeringskansliet

Upplysningar om innehållet

Ulrika Vestin ulrika.vestin@skr.se

Susanna Eklund susanna eklund@skr.se

Sveriges Kommuner och Regioner, 2022